

otroci končajo vsakdanjo šolo, pošiljaj jih v nedeljsko šolo, ker ravno nedeljska šola stori, da človek ne pozabi in ne raztrese, česar si je v vsakdanji šoli nabral za bodoče življenje. Le ako se deček pridno in pazno uči tudi v nedeljski šoli, more ohraniti nauke, dragocene zaklade, ki so mu jih vsejali in položili marljivi in nevtrudljivi učitelji v vsakdanji šoli v mlado serce, ki je še slabo in se rado spreminja. Skušnja nas uči, da mladeneč, ako je v nedeljski šoli malo marljiv, posebno pa, ako se je popred leno in slabo učil, v nekoliko tednih zopet pozabi, kar je bil popred v dolgih šestih letih nabral in se za silo naučil.

Jaka Premisl.

## Učitelj in bukve.

Mislím, da bi ne bilo napačno, če te le verstice, ki sem jih najdel v nekem šolskem listu, tebi, marljivi „Tovarš“, dam, da jih poveš svojim bravcem. \*) Verli šolski svetovavec Pr a u s e k pripoveduje pri neki koferenciji tako le: „Precej potem, ko sem bil imenovan šolski svetovavec, sem popotoval iz Dunaja v svoj domač kraj. Med potjo sem šel k nekemu učitelju, ki sem ga poznal, da je zelo sposoben in zelo marljiv šolnik. Ko sva pri mizi sedela in se pogovarjala, zagledam na mizi neke stare, precej debele in zelo oguljene bukve, na ktere se je starček večkrat z veseljem oziral. Jaz od mladega že zelo radoveden o takih rečeh, sežem po knjigi, jo odprem, in kaj je bilo! — neko staro šolsko berilo. Bilo je pa ob straneh in med verstami s prav drobnimi čerkami vse popisano in vsakemu listu je bil priložen kos popirja, na katerem so bili opazki s tinto zapisani ali v celih stavkih ali pa samo nepovedne besede z zaznamkom, kje se še išče to ali uno. Vse, kar je ta učitelj bral, slišal ali pa sam si zmisli, da je le količkaj na kaki sestavek cikalo, je bilo v teh bukvah. Čim bolj jih pregledujem, tim bolj so mi všeč. Poprosim ga, da naj mi jih za nekoliko dni posodi. Ali starček mi ničesa ne odgovori. Mislil sem, da me ni slišal, prosim še enkrat, pa zopet brez vspeha. Še le ko ga v tretjič poprosim, mi odgovori z milim glasom: „Znano vam je, da vas ljubim in da mi mora hudo pri sercu biti, da bi vam kaj odrek, pa vendar vam moram povedati, da bukev ne dam ne za eno minuto od sebe“. — Ker nisem mogel zapopasti, zakaj so mu te bukve

\*) Poznamo sicer nekatere kočljivce, katerim ni nobena reč dovolj nova in prav po gôdu; sami pa vendar nič ne storé.

tako drage, mi starček pripoveduje: „Od kar sem prvo čerko v te bukve zapisal, imel sem jih vedno pri sebi. V šoli in doma so mi ležale odperle pred mano na mizi; če sem kam šel, so me spremljale; vedno sem jih imel pri sebi, in po noči so mi bile pod zglavjem. In sedaj bi jih proč dal — nikakor ne! Sej nimam zvestejšega prijatelja in vodnika kot te bukve. Po noči, če ne morem spati, kar se večkrat zgodi, naredim luč in jih berem. Vsaki stavek, ki ga vidite zapisanega, me na kaj spominja; in če le po verhu pregledam opazke, ki sem jih skupaj znesel, kakor mravlja svoje mravljišče, domislim se vseh veselih in žalostnih dogodkov svojega življenja. Tako so mi te bukve naj dražji in naj ljubši, kar imam pri hiši. Vse drugo vam rad dam, samo teh bukev ne. Od njih se ne ločim nikoli, in kedar umerjem, jih bodem s seboj vzel v jamo“. — Nevtrudljivi starček je že zdavnej umerl, in njegove bukve so tudi, kakor je želel, pokopali z njim vred“.

Lepa, ganljiva in za učitelja posnemanja vredna je ta povest. \*) V svoji mladosti je začel nabirati in tudi v starosti ni jenjal. Vse, kar je bral, slišal ali pa sam iznajdel, vse je obračal za svoje izobraženje in za blagor svojih šolarjev. Vsaki reči si je prizadeval kos biti, vsaki reči priti do podlage. Ker je pa vedil, kako je človeški spomin slab, si je vse zapisal na tak kraj, kjer je vedil, da bo večkrat bral. — Zatorej nabirajmo in zapisujmo si tudi mi takih cvetic, bogatimo si z njimi svoj um, in zlahtnimo si serce. — „Zerno do zerna dá pogáčo; kamen k kamenu pa palačo“.

*Fr. Lunder.*

## **Zemljepisje v ljudski šoli.**

### **§. 1. Različna tla.**

Oče. Lansko leto sem ti razkazoval nebo in njegova čuda; pravil sem ti, da so zvezde naj boljši kažipot, naznanavke letnih časov in da so po tej nebeški pratiki naše pratike narejene, in da ljudje, ki znajo iz te velike pratike brati, tako dobro vejo letni čas z neba povedati, kakor ti, kedar pratiko v roko vzameš. — Pa pojva zopet na ljubo zemljo, ker tu sem nas je stvarnik postavil; namesto na nebó, glej sedaj na zemljo pod nogami, da ne boš podoben modrijanu, ki je zrl v zvezde, pa v lužo zagazil. — Povej mi danes, ali si že vidil, kakošna je zemlja pod svojo poveršnino.

\*) V vseh rečeh ne. Kar se kdo nauči, naj rad pové tudi drugim, kateri tega želé.